

Sag C-533/20

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

21. oktober 2020

Forelæggende ret:

Kúria (Ungarn)

Afgørelse af:

20. oktober 2020

Sagsøger og indstævnt:

Upfield Hungary Kft.

Sagsøgt og appellat:

Somogy Megyei Kormányhivatal

Afgørelse

truffet af Kúria (øverste domstol, Ungarn),

som appelinstans

[Udelades]

Sagsøger: Upfield Hungary Kft. ([udelades] Budapest, Ungarn [udelades])

[Udelades]

Sagsøgt: Somogy Megyei Kormányhivatal (forvaltningen i provinsen Somogy, Ungarn) ([udelades] Kaposvár, Ungarn [udelades])

[Udelades]

Tvistens genstand: forvaltningsretlig sag på området for forbrugerbeskyttelse

Appellant: sagsøgte

[Udelades] [nationale processuelle betragtninger]

Afgørelse

Kúria (øverste domstol, Ungarn) [udelades] har forelagt Den Europæiske Unions Domstol en anmodning om præjudiciel afgørelse af følgende spørgsmål:

Skal bestemmelserne i forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevarerinformation til forbrugerne og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004, navnlig artikel 18, stk. 2, fortolkes således, at der i tilfælde af tilsætning af vitaminer til fødevarer ved betegnelsen for fødevarernes ingredienser ud over vitaminernes betegnelse også skal nævnes deres betegnelse i henhold til de vitaminkilder, der må tilsættes til fødevarer?

[Udelades] [nationale processuelle betragtninger]

Begrundelse

Faktiske omstændigheder

- 1 Sagsøgeren beskæftiger sig med aktiviteter i forbindelse med salg af margarine, inden for hvilket område sagsøgeren var den første til på det ungarske marked at distribuere produktet med betegnelsen »Flóra ProActiv, margarine med 35% fedt og med tilsatte vegetabiliske steroler« (herefter »produktet«). Blandt produktets ingredienser anførte sagsøgeren angivelsen »vitaminer (A og D)« for at angive, at produktet er tilsat vitamin A og vitamin D.
- 2 Den sagsøgte forvaltning (herefter »sagsøgte«) konstaterede, at sagsøgeren ved opregningen af ingredienserne i produktets næringsdeklaration ikke havde overholdt bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevarerinformation til forbrugerne og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004, eftersom der for så vidt angår vitaminer – ligeledes under hensyntagen til bestemmelserne i forordning (EF) nr. 1925/2006 om tilsætning af vitaminer og mineraler samt visse andre stoffer til fødevarer – skulle have været anført betegnelserne for de anvendte kilder på ingredienslisten. Følgelig udstedte sagsøgte ved en afgørelse en advarsel, hvori denne pålagde sagsøgeren straks at bringe overtrædelsen til ophør.

- 3 Den ret i første instans, som behandlede den forvaltningsretlige sag, der var anlagt af sagsøgeren, annullerede sagsøgtes afgørelse med tilbagevirkende kraft fra dens meddelelse, idet den fastslog, at forordning nr. 1169/2011 hverken definerer begrebet »den specifikke betegnelse« eller indeholder andre bestemmelser herom, og at artikel 7 i forordning nr. 1925/2006 fastsætter regler om mærkning, præsentation og reklame, men heller ikke regulerer betegnelsen for ingredienser. Henset til at de kilder, der er opregnet i bilag II til forordning nr. 1925/2006 [under de hertil svarende overskrifter], alle udgør vitamin A eller vitamin D, og at hverken forordning nr. 1169/2011 eller nogen anden retsregel definerer begrebet »den specifikke betegnelse«, konkluderede den nævnte ret, at der ikke er nogen bestemmelse, der er til hinder for, at der blandt produktets ingredienser kan anføres betegnelserne vitamin A eller vitamin D.
- 4 Retten i første instans henviste ligeledes til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer, hvis bilag fastsætter ernæringsanprisninger og de betingelser, der gælder for dem. Efter den nævnte rets opfattelse er angivelsen af, at produktet indeholder vitamin A eller vitamin D, forudsat at de kvantitative krav er opfyldt, den samme og har den helt samme betydning som betegnelsen for kilder til vitamin A eller vitamin D. Retten i første instans tilføjede, at angivelsen kun er tydelig og alment forståelig, hvis distributøren blandt ingredienserne ikke betegner vitaminerne ved betegnelsen for vitaminkilden, men ved at anvende de betegnelser, der ofte anvendes i det daglige liv, i den foreliggende sag vitamin A og vitamin D, hvilket samtidig er den mest fordelagtige fortolkning for forbrugeren.
- 5 Sagsøgte har iværksat kassationsappel ved Kúria (øverste domstol, Ungarn) til prøvelse af den endelige dom, idet denne har gjort gældende, at der på emballagen skal angives ethvert stof og følgelig enhver bestanddel af en sammensat ingrediens som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra f) og h), i forordning nr. 1169/2011, og at eftersom forordning nr. 1925/2006 udtrykkeligt fastsætter navnene på sådanne stoffer, skal de anses for at være »den specifikke betegnelse«. Sagsøgte har endvidere anført, at forordning nr. 1924/2006 er uden betydning i den foreliggende sag, eftersom de anprisninger, der er fastsat i den nævnte forordning, gør det muligt at informere forbrugeren om produktets vitaminindhold, uden at dette kan påvirke effektiviteten af den bindende lovgivning vedrørende sammensætningen. Endelig har sagsøgte anført, at de kilder, der anvendes i sammensætningen, er relevante for sagsøgte af metodologiske og teknologiske målehensyn med henblik på den analytiske undersøgelse af fødevarerne.
- 6 Sagsøgte har i appelskriftet gjort gældende, at retspraksis på området ikke er ensartet, og har vedlagt en dom afsagt af en anden ret, som på grundlag af den samme lovgivning er nået frem til en konklusion, der er i strid med konklusionen i den dom, som er blevet appelleret til den forelæggende ret i den foreliggende sag.

- 7 I sit svarskrift har sagsøgeren nedlagt påstand om, at den endelige dom stadfæstes, idet denne har fremhævet, at angivelsen af vitaminets eller mineralets sammensætning eller kemiske betegnelse ikke ville bidrage til at lette forbrugernes forståelse, og at den sædvanlige praksis på markedet efter sagsøgerens opfattelse består i at angive betegnelsen for vitaminet og ikke dets kilde. Sagsøgeren har ligeledes gjort gældende, at den administrative praksis på området i Ungarn ikke er ensartet.
- 8 Den forelæggende ret har for så vidt angår de faktiske omstændigheder anført, at den ad officiel vej har fået kendskab til, at det som hovedregel kun er betegnelsen for vitaminerne (f.eks. vitamin C), der anføres på emballagen til de fødevarer, der markedsføres, men at der i enkeltstående tilfælde blandt ingredienserne angives de kilder, som vitaminerne består af. Det skal endvidere bemærkes, at der ikke foreligger retspraksis fra Kúria (øverste domstol, Ungarn) vedrørende angivelsen af vitaminer som fødevaringredienser, og at de lavere retsinstansers praksis ikke er ensartet.

Det præjudicielle spørgsmål

- 9 Kúria (øverste domstol, Ungarn) er af den opfattelse, at der i den foreliggende tvist skal tages stilling til spørgsmålet om, hvad der for så vidt angår vitaminer skal forstås ved »den specifikke betegnelse« med henblik på anvendelsen af artikel 18, stk. 2, i forordning nr. 1169/2011, hvilket kræver en fortolkning af forordningen.
- 10 I henhold til artikel 10, stk. 1, i az elelmiszerláncról és hatósági felügyelethez 2008. évi XLVI. törvény (lov nr. XLVI af 2008 om fødevarerkæden og kontrollen heraf) kan fødevarer kun markedsføres, hvis deres næringsdeklaration på ungarsk og på en måde, der er alment forståelig, utvetydig og letlæselig, indeholder de oplysninger, der er fastsat i de regler, der er vedtaget til gennemførelse af den nævnte lov og i Den Europæiske Unions retsakter, der har direkte virkning, i henhold til bestemmelserne i den nævnte lovgivning.
- 11 Artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 1169/2011 bestemmer, at alle ingredienser i fødevarer skal angives i ingredienslisten. Begrebet ingrediens er i artikel 2, stk. 2, litra f), defineret som ethvert stof eller produkt, herunder aromaer, fødevaretilægsstoffer og fødevarerenszymer, og enhver bestanddel af en sammensat ingrediens, der anvendes ved fremstilling eller tilberedning af en fødevarer, og som stadig findes i færdigvaren, eventuelt i ændret form; restkoncentrationer betragtes ikke som ingredienser. I henhold til litra h) betragtes en sammensat ingrediens som en ingrediens, som selv er produktet af mere end én ingrediens.
- 12 I henhold til artikel 18, stk. 2, i forordning nr. 1169/2011 skal ingredienserne i givet fald angives ved deres specifikke betegnelse i overensstemmelse med reglerne i artikel 17 og i bilag VI til forordningen.

- 13 I bilag I til forordning nr. 1925/2006 fastsættes de vitaminer og mineraler, der må tilsættes til fødevarer, og i bilag II til forordningen fastsættes de vitamin- og mineraler, der må tilsættes til fødevarer.
- 14 Kúria (øverste domstol, Ungarn) har anført, at det følger af artikel 7, stk. 3, i forordning nr. 1925/2006, at næringsdeklaration på produkter tilsat vitaminer og mineraler, der er omfattet af denne forordning, er obligatorisk. Deklarationen skal indeholde de oplysninger, der er nævnt i artikel 4, stk. 1, gruppe 2, i direktiv 90/496/EØF, samt en angivelse af de samlede mængder af de tilsatte vitaminer og mineraler efter tilsætning til fødevarer. I henhold til artikel 7, stk. 5, berører anvendelsen af denne artikel ikke andre bestemmelser i fødevarerlovgivningen, som finder anvendelse på bestemte fødevarer. Artikel 1, stk. 4, i direktiv 90/496 henviser til vitaminer, når den definerer »næringsdeklaration«, og direktivets artikel 6 og bilaget hertil foreskriver udtrykkeligt, at vitaminer skal angives, og ikke deres kilde.
- 15 Begrebet »den specifikke betegnelse« er ikke defineret i retsforordningen.
- 16 På baggrund af det ovenstående er den forelæggende ret af den opfattelse, at det med henblik på anvendelsen af artikel 18, stk. 2, i forordning nr. 1169/2011 ikke fremgår klart, for så vidt angår vitaminer, hvad »den specifikke betegnelse« består af. Denne fortolkningsvanskelighed understøttes af den ikke-ensartede praksis hos distributørerne, de administrative myndigheder og domstolene.
- 17 I henhold til artikel 267, stk. 1, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (herefter »TEUF«) har Den Europæiske Unions Domstol kompetence til at træffe afgørelse om fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner.
- 18 Det følger af artikel 267, stk. 3, TEUF, at såfremt et fortolkningsspørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, og den nævnte ret skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, er retten pligtig at indbringe sagen for Domstolen. Eftersom ungarsk ret ikke fastsætter noget retsmiddel til prøvelse af Kúrias (øverste domstol, Ungarn) afgørelse, er denne i den foreliggende sag forpligtet til at indgive en anmodning om præjudiciel forelæggelse til Domstolen om fortolkning af EU-retten (dom Consiglio Nazionale dei Geologi, C-136/12, EU:C:2013:489, præmis 25).
- 19 For så vidt angår dens forpligtelse til at indgive en anmodning om præjudiciel afgørelse har den forelæggende ret præciseret, at den, henset til den ovenfor nævnte modstridende praksis, finder det nødvendigt at udelukke risikoen for en fejlagtig fortolkning af EU-retten (dom Ferreira da Silva e Brito m.fl., C-160/14, EU:C:2015:565, præmis 41-45).

Afsluttende del

[Udelades] [nationale processuelle betragtninger]

Budapest, den 20. oktober 2020.

[Udelades] [underskrifter]

ARBEJDSDOKUMENT